

HEVOSTALOUS LUKUINA 2017

Hevostalous lukuina

Hevosala on toimiala, joka tarjoaa elinkeinon, työtä ja harrastusmahdollisuuksia niin maaseudulla, kunnissa kuin kaupungeissa. Hevostalous elävöittää maaseutua. Suomessa on noin 16 000 tallia ja ala työllistää yli 15 000 henkilöä. Hevosia on Suomessa 74 400. Välilliset vaikutukset ovat moninkertaiset muun muassa monipuolisten palvelujentarjonnan, rehu-, rakentamis- ja varustekaupan kautta.

Hevosalan ja hevosen rooli muuttuu muun yhteiskunnan mukana. Tulevaisuudessa hevonen nähdään entistä vahvemmin hyvinvoinnin edistäjänä kuntoutus-, matkailu- ja virkistyspalveluissa.

Hevostalous lukuina -tilastot on koottu Mahdollisuuksien hevonen -verkoston yhteistyönä palvelemaan alan sidosryhmiä ja järjestöjä. Yhteistyöverkoston taustalla ovat hevosalan valtakunnalliset järjestöt ja sidosryhmät.

SISÄLLYS

1. Hevosurheilu - elinkeinoja, vauhtia ja virkistystä 3	4. Hevostalouteen kohdistuvat maataloustuet 12
Hevosalan avainluvut Suomessa vuonna 2017 3	Hevosten kansallinen tuki ja alkuperäisrotutuki 12
Yleisömääräarviot 2017..... 3	5. Teurastus ja hevosenliha 13
Hevosten kokonaismäärät Suomessa 2010-2017 4	Hevosenliha 13
Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö ja kilpailut 5	6. Hevosalan koulutus 14
Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö..... 6	Hevosalan koulutusta tarjoavia oppilaitoksia 14
Sukupuolijakauma..... 6	7. Eläinlääkintä 15
Ikäjakauma 6	Hevosklinikkoita 15
Raviurheilun tunnuslukuja 2012-2017..... 7	8. Yhteistyön voimalla - Mahdollisuuksien hevonen 16
Raviurheilun valmennus- ja ohjastajalisenssit 8	Hevosalan järjestöjä, organisaatioita ja sidosryhmiä sekä viranomaistahoja 16
2. Kasvatus - hevostalouden kivijalka 9	9. Uudistuva hevostalous:
Suomessa syntyneet varsat 2012-2017 9	Hevosyrittäjyys 2017 -kysely 17
Suomessa astutetut tammot 2012-2017 10	10. Uudistuva hevostalous:
Hevosten tuonti ja vienti 2012-2017..... 10	Hevosalan mielikuvat 2017 -kysely..... 18
3. Hevonen kuntouttajana ja	11. Mahdollisuuksien hevonen -juhlavuosi 19
hevosavusteinen terapia 11	
Maksetut etuudet 2012-2017 11	
Vaikeavammaisten lääkinällinen kuntoutus..... 11	

Hevostalous lukuina 2017 tekijät:

Hippolis
Suomen Hippos ry
Suomen Ratsastajainliitto ry
Luke Hevostalous

Kannen kuvat: Ypää Tarja / SRL Sonja Holma, Ratsuväen perinneratsut / Anna Aalto, Cityravit Ypää Ilmestyyvä / Anu Leppänen, Kuu-Missi / Erja Mattila

Taitto: Paula Numminen / Kiekuva 2018

1. Hevosurheilu - elinkeinoja, vauhtia ja virkistystä

Hevosella on merkittävä rooli suomalaisten liikuttajana vapaa-ajassa ja urheilussa. Hevosharrastamisen kasvu luo elinkeinotoimintaa, paitsi hevosalalle myös muille toimialoille. Alalla on myönteisiä vaikutuksia aluetalouteen myös hevostapahtumien kautta, joista suurimmilla on jopa 10 milj. euron kokonaisvaikutus lähiseudulle.

Ravikilpailuja järjestetään 43 raviradalla, joilla kilpaillee vuosittain lähes 7 000 hevosta. Ravitapahtumat

kokoavat paikan päälle vuosittain noin 640 000 suomalaista. Suomen toiseksi seuratuimmassa urheilulajissa kilpaillaan kahden hevosrodun voimin. Omissa lähdöissään juoksevat lämminveriset ja suomenhevokset.

Ratsastustoimintaa harjoitetaan koko maassa, yritysten keskittyessä kaupunkien läheisyyteen. Ratsastuksen harrastajista yli puolet on aikuisia. Ratsastusta harrastaa 160 000 suomalaista.

Hevosalan avainluvut Suomessa vuonna 2017

Hevosia	74 400
Raviurheilun harrastajia ja seuraajia	225 000
Ratsastuksen harrastajia	160 000
Hevosala työllistää	15 000
Hevostalleja	16 000
Hevospelien myynti (milj. €)	240,85
Syntyneitä varsoja	2 920

Taulukko 1: Suomen hevosalan avainluvut. Lähde: Mahdollisuuksien hevonen -hevosalan kehittämisohjelma, Suomen Ratsastajainliitto ry, Veikkaus Oy ja Suomen Hippos ry.

Yleisömääräarviot 2017

TAPAHTUMA	KÄVIJÄMÄÄRÄ
Kuninkuusravit Vermo 4. - 6.8.2017	58 000
Helsinki International Horse Show 18. - 22.10.2017	50 000
Hevoset Kaivarissa Helsinki 20. - 21.5.2017	45 000
Helsinki Horse Fair* 17. - 19.3.2017	40 000
St Michel -ravit Mikkeli 15. - 16.7.2017	22 530
Hevoset-messut Tampere 8. - 9.4.2017	15 855
Suur-Hollola-ajo Lahti 30.6. - 2.7.2017	15 090
Nordic King Härmä 24.6. - 25.6.2017	11 400
Finlandia-Ajo Helsinki 7.5.2017	8 590
Kymi Grand Prix Kouvola 17.6.2017	8 114
Finnderby 8. - 11.6.2017 Ypäjä	6 000
Suomenratsujen Kuninkaalliset 31.8. - 3.9.2017 Ypäjä	6 000

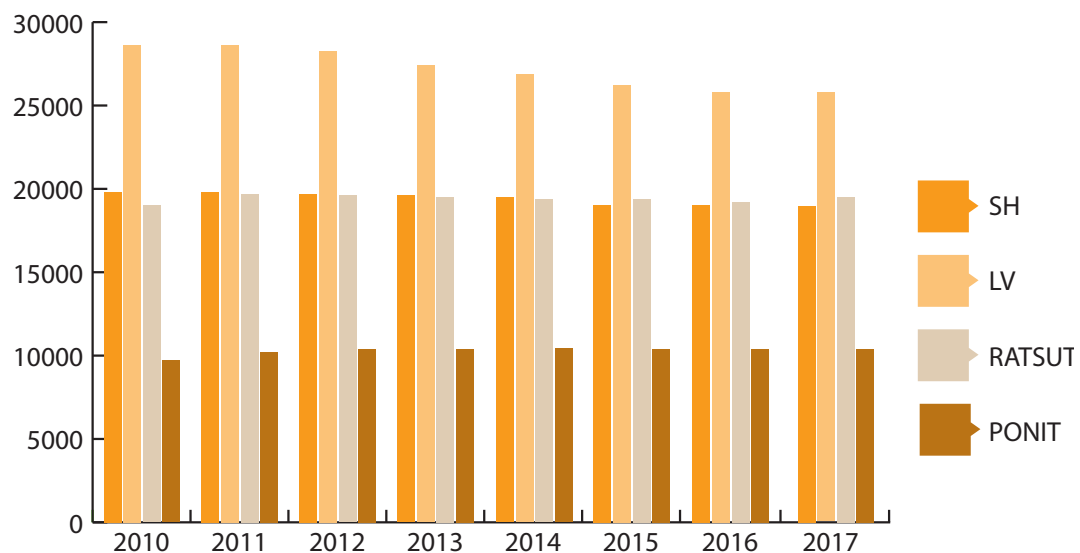
*Tapahtuma on osa myös muita lajeja esittelevää GoExpo-kokonaisuutta

Taulukko 2: Yleisömäärät Suomen suurimmissa hevosalan tapahtumissa vuonna 2017. Lähde: tapahtumajärjestäjät.

Hevosten kokonaismäärät Suomessa 2010-2017

	SUOMENHEVOSET*	LÄMMINVERISET RAVIHEVOSET	RATSUT	PONIT	YHTEENSÄ
2017	19 200	25 100	19 700	10 400	74 400
2016	19 200	25 100	19 500	10 400	74 200
2015	19 200	25 200	19 400	10 400	74 200
2014	19 400	25 400	19 400	10 400	74 600
2013	19 600	25 500	19 500	10 400	75 000
2012	19 700	25 700	19 600	10 400	75 400
2011	19 800	25 800	19 700	10 200	75 500
2010	19 800	25 800	19 000	9 700	74 300

* Suomenhevosten kokonaismäärä. Sisältää suomenhevosen kaikki käyttömuodot: juoksija-, ratsu-, pien- ja työhevonen.

Taulukko 3: Hevosten kokonaismäärät Suomessa vuosina 2010-2017. Lähde: Suomen Hippos ry.

Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö ja kilpailut

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SRL:N JÄSENET						
Jäsenet	45 589	46 560	46 395	45 857	45 477	44 105
Green Card*	4 077	3 410	3 067	3 027	2 880	2 793
Yhteensä	49 666	49 970	49 462	48 884	48 357	46 898
Ratsastusseurat	471	476	489	492	504	512
SRL:n jäsentallit						
Ratsastuskoulut	237	231	244	246	250	240
Harrastetallit	72	69	75	77	74	70
Vaellustallit	-	-	-	6	5	5
Yksityistallit	15	25	34	37	45	42
Hevosavusteiset palvelut	-	-	-	-	23	25
SRL:n jäsentallit yhteensä	324	325	353	366	397	382
Ratsastuksen kokonaisharrastajamäärä		170 000	170 000	170 000	170 000	160 000
RATSASTUSKILPAILUT SUOMESSA						
Kilpailut tasot 3-5**						
Kilpailuja	121	115	167	149	171	182
Lähtöjä	14 935	13 402	15 760	26 954	15 380	14 408
Kilpailut taso 2***						
Kilpailuja	345	326	368	277	366	382
Lähtöjä	31 984	31 226	33 283	17 022	27 981	28 525
SUOMALAISET KANSAINVÄLISISSÄ KILPAILUISSA						
Kansainväliset kilpailut****						
Kilpailuja	332	300	337	500	531	491
Lähtöjä	2 162	2 259	2 859	3 312	3 201	3 316
KILPAILULUVAT						
Kilpailuluvat 3-5-tasolla **	1 754	1 693	1 773	1 997	1 847	1 878
Kilpailuluvat 2-tasolla***	4 003	3 874	3 660	3 510	3 265	3 721
Kansainvälisiä lupia	229	263	273	297	299	345
Kilpailulupien määrä hevosilla	7 675	7 603	7 605	7 877	7 271	7 487

* Ratsastajainliiton jäsentallien säännöllisesti ratsastavat asiakkaat ovat joko seurajäseniä tai Green Card -harrastajia, Green Card oikeuttaa vakuutusturvaan.

** Entinen kansallinen taso

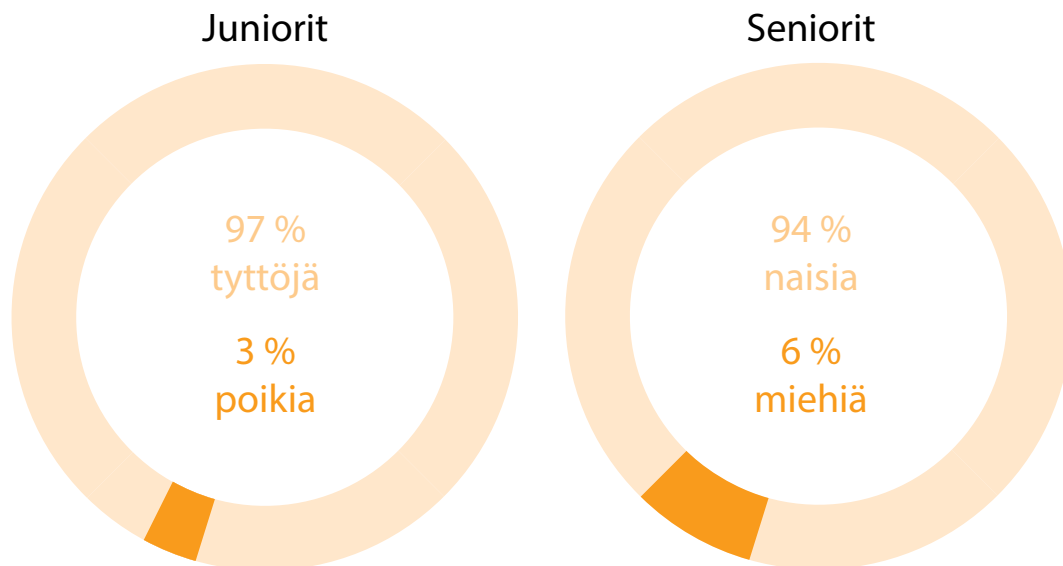
*** Entinen aluetaso

**** Mukana suomalaisten osallistuminen Kansainvälisen Ratsastajainliiton (FEI) alaisiin kilpailuihin lajeissa este-, koulu-, kenttä- ja pararatsastus sekä valjakko, vikellys, matka- ja lännenratsastus.

Taulukko 4: Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö ja kilpailut vuosina 2012-2017.
Lähde: Suomen Ratsastajainliitto ry.

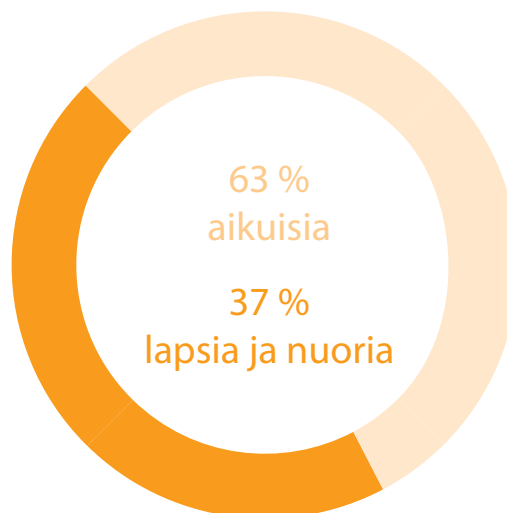
Suomen Ratsastajainliiton jäsenistö

Sukupuolijakauma

Juniori on sen vuoden loppuun, kun täyttää 18 vuotta. Seniori on sen vuoden alusta, jolloin täyttää 19 vuotta.

Ikäjakauma

Kuvio 1: Ratsastuksen harrastajien jakauma sukupuolen ja iän mukaan.
Lähde: Suomen Ratsastajainliitto ry.

Raviurheilun tunnuslukuja 2012-2017

RAVIRADAT						
Keskusravirata 1 kpl						
Maakuntaradat 18 kpl						
Kesäradat 24 kpl						
Harjoitusraviradat 112 kpl						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
RAVIT						
Totoravipäivät	574	563	546	533	520	513
Totoravilähdöt	5 403	5 338	5 089	4 978	4 844	4 963
Paikallisravit	53	48	43	41	42	45
Poniravipäivät	15	16	17	16	18	21
Kilpailupäivät yht.	637	623	606	590	578	579
Startanneet hevoset						
Lämminveriset	4 853	4 730	5 042	4 824	4 824	4 536
Suomenhevoset	2 193	2 171	2 078	2 058	2 058	2 100
Ponit	625	624	614	592	603	625
Kilpailleiden hevosten omistajat						
Henkilöt	3 640	3 479	2 808	2 548	2 492	2 409
Muut (kimpat, yhteisöt)	4 130	4 119	4 039	3 459	3 319	3 330
Yleisömäärä radoilla (milj. katsojaa)	0,72	0,72	0,65	0,67	0,63	0,64
ALAN TOIMIJAT						
Valmentajat	3 612	3 566	3 393	3 321	3 256	3 113
Ohjastajat	2 084	1 970	1 960	1 890	1 836	1 716
Kilpailleet poniohjastajat	499	461	450	433	419	408
RAVIURHEILUN NUORISOTOIMINTA						
Poniravi- ja ravikoulut 8 kpl						
Nuorisoravikerhot maakuntaradoilla 19 kpl + kesäradat 12 kpl						
Nuorisotoiminnassa mukana n. 4 000 hlöä						
MAKSETUT PALKINNOT						
Ratojen maksamat palkinnot (milj. €)	20,2	20,8	18,5	17,3	19,27	23,39

Taulukko 5: Raviurheilun tunnuslukuja vuosilta 2012-2017. Lähde: Suomen Hippos ry.

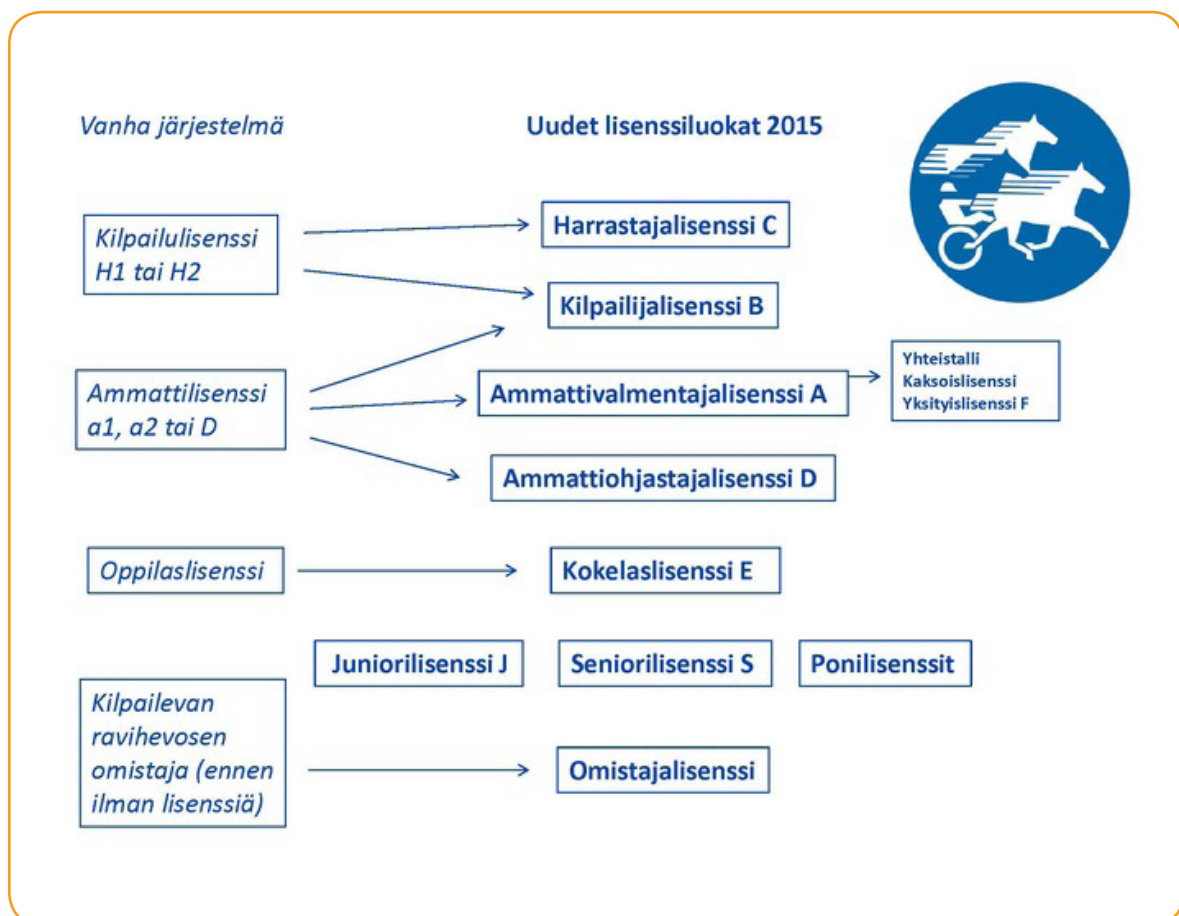

Raviurheilun valmennus- ja ohjastajalisenssit

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ammattiohjastajalisenssit (D)	7	7	7	9	11	13
Ammattivalmentajalisenssit (A)				157	129	121
Kilpailijalisenssit (B)	157	163	150	107	124	125
Harrastajavalmentaja					5 664	5 401
Kokelaslisenssit	104	96	57	61	57	53
Juniorilisenssit (J) uusi				158	171	221
Yksityisvalmentajalisenssit (F) uusi				9	14	15
Poniajolisenssit (P1, P2, P3)	504	442	449	497	505	497
Seniorilisenssit	312	282	151	152	170	175
Kaikki lisenssit	7 807	7 569	7 430	7 113	6 846	6 622

Taulukko 6: Valmennus- ja ohjastajalisenssit vuosina 2012-2017. Lisenssihaltijat, joilla vähintään 1 startti/vuosi. Lähde: Suomen Hippos ry.

Suomen Hippos ry uudisti yhteistyössä alan toimijoiden kanssa suomalaisen raviurheilun lisenssijärjestelmän. Uusi lisenssijärjestelmä astui voimaan 1.1.2015

Kuva 1: Raviurheilun lisenssijärjestelmä.

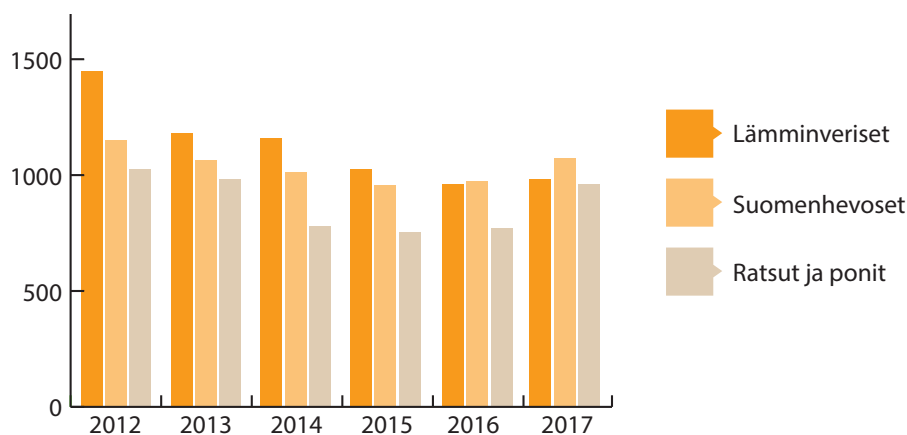
2. Kasvatus - hevostalouden kivijalka

Suomalaisen hevostalouden kivijalka on kotimainen hevoskasvatus. Hevoskasvatus hyödyttää maaseutua ja suomalaista maataloutta parhaimmalla mahdollisella tavalla. Hevoskasvatuksen tärkeä tehtävä on paitsi tuottaa käyttötarkoitukseensa sopivia hevo-

sia myös ylläpitää hevostaitoja ja siirtää niitä sukupolvilta toiselle. Hevosala on suhdanneherkkä ala, joten talouden taantuma näkyy myös kasvatuksen määrän vähenemisessä viimeisten vuosien aikana.

Suomessa syntyneet varsat 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lämminveriset	1 484	1 291	1 225	1 047	905	944
Suomenhevoset	1 263	1 162	1 010	943	984	1 073
Ratsut ja ponit yht.	1 046	982	836	807	815	903
Ratsuhevoset	388	353	350	305	394	444
Ponit	636	610	471	464	421	459
FWB	271	264	259	295	242	269
Arabialainen täysiverinen	1	6	7	5	5	3
Connemara	16	17	20	23	12	30
Gotlanninruss	29	23	25	23	21	17
Islanninhevonen	107	100	68	74	82	89
New Forest	18	17	11	14	16	24
Shetlanninponi	309	291	234	219	197	199
Suomalainen ratsuponi	13	7	12	9	6	11
Vuonohevonen	17	15	18	11	18	14
Welsh Mountain sec. A	11	21	13	13	13	9
Welsh sec. B	16	12	3	8	11	18
Welsh sec. C	5	4	4	9	2	4
Welsh sec. D	5	8	8	9	6	15

Taulukko 7: Suomessa syntyneet varsat vuosina 2012-2017. Lähde: Suomen Hippos ry.

Suomessa astutetut tammät 2012 - 2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lämminveriset ravihevokset	2080	1925	1716	1551	1541	1611
Suomenhevokset	1981	1711	1605	1620	1710	1826
Ratsut ja ponit yht.	1531	1331	1327	1216	1304	1257
Lämminveriset ratsuhevokset	674	623	537	571	655	621
Ponit	762	622	681	655	649	636
Arabialainen täysiverinen	12	4	6	5	7	12
Connemara	21	39	39	28	43	25
Gotlanninruss	39	32	35	30	22	32
Islanninhevonen	134	109	119	119	111	113
New Forest	30	24	30	28	27	21
Shetlanninponi	444	345	367	321	335	345
Suomalainen ratsuponi	-	-	4	6	1	22
Vuonohevonen	21	22	14	17	15	16
Welsh Mountain sec. A	32	19	15	25	21	15
Welsh sec. B	18	5	11	17	13	16
Welsh sec. C	10	10	15	6	8	6
Welsh sec. D	13	17	12	17	27	15

Taulukko 8: Astutetut tammät Suomessa vuosina 2012 - 2017. Lähde: Suomen Hippos ry.

Hevosten tuonti ja vienti 2012 - 2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
TUONNIT						
Lämminveriset ravihevokset						
Pysyvät tuonnit	321	325	275	257	261	243
Väliaikaiset tuonnit	-	-	-	-	-	553
Ratsut ja ponit	1242	1101	1019	1237	1139	1008
Tietokantaan merkityt	-	-	-	-	934	841
Yhteensä	1563	1426	1294	1494	2334	2645
VIENNIT						
Lämminveriset						
Pysyvät viennit	62	95	58	80	68	45
Väliaikaiset viennit	173	150	196	186	211	159

Taulukko 9: Suomen Hippokseen rekisteröidyt tuonti- ja vientihevoset vuosina 2012 - 2017. Lähde: Suomen Hippos ry.

3. Hevonen kuntouttajana ja hevosavusteinen terapia

Hevosta käytetään monipuolisesti ennaltaehkäisevässä ja kuntouttavassa toiminnassa. Hevosavusteinen toiminta on Green Care -toiminnan edelläkävijöitä Suomessa. Esimerkiksi kunnat, kaupungit, yksityisen terveydenhuollon toimijat sekä seurakunnat käyttävät hevosavusteisia palveluja ennaltaehkäi-

sevässä ja kuntouttavassa toiminnassa. Kela korvaa ratsastusterapiaa osana vaikeasti vammautuneiden lääkinällistä kuntoutusta. Hevosella uskotaan lähitulevaisuudessa olevan yhä merkittävämpi rooli hyvinvointi- ja kuntoutuspalveluissa.

Maksetut etuudet 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Toimintaterapia/ ratsastusterapia (€)	139 600	166 796	244 883	295 094	291 642	195 319
Fysioterapia/ ratsastusterapia (€)	1 519 772	1 572 317	1 695 971	2 080 982	2 125 714	1 936 294
Yhteensä (€)	1 659 372	1 739 113	1 940 854	2 376 076	2 417 356	2 131 613

Taulukko 11: Kelan maksamat etuudet 2012-2017. Lähde: Kela.

Vaikeavammaisten lääkinällinen kuntoutus

	2013	2014	2015	2016	2017
TOIMINTATERAPIA/RATSASTUSTERAPIA					
0-15-vuotiaat kuntoutuksen saajat	78	101	-	116	95
16-24-vuotiaat kuntoutuksen saajat	4	13	-	21	17
25-64-vuotiaat kuntoutuksen saajat	9	10	-	22	15
Kuntoutuksen saajat yhteensä	91	124	156	159	127
FYSIOTERAPIA/RATSASTUSTERAPIA					
0-15-vuotiaat kuntoutuksen saajat	545	544	-	589	546
16-24-vuotiaat kuntoutuksen saajat	139	142	-	134	139
25-44-vuotiaat kuntoutuksen saajat	128	146	-	255	163
45 → -vuotiaat kuntoutuksen saajat	99	107	-	-	98
Kuntoutuksen saajat yhteensä	911	939	986	978	946

Taulukko 12: Kelan korvaama ratsastusterapia vaikeavammaisten lääkinällisessä kuntoutuksessa vuosina 2013-2017. Lähde: Kela.

4. Hevostalouteen kohdistuvat maataloustuet

Hevonen on tuotantoeläin ja osa suomalaista maataloutta ja taajamien sekä kaupunkien läheisyydessä toteutuvaa palvelutuotantoa. Kasvualaa voidaan vauhdittaa ohjaamalla yhteiskunnallisia tukia alaan liittyvien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Viime kädessä hyödynsaajana on koko suomalainen maa-seutu ja yhteiskunta.

Alla olevassa taulukossa on tietoja hevosten kansalliseen kotieläintukeeseen sekä alkuperäisrotutukeen liittyvien vuosina 2012–2017. Luvut kohdissa "maatilat, joilla hevosia" ja "hevosmäärä maatioilla" ovat tilojen maatalouden tukihaun yhteydessä ilmoitta-

mia tilastotietoja, jotka eivät ole kattavia. Kansallista kotieläintukea ei maksettu hevosille enää vuonna 2015 Etelä-Suomen alueella ja vuonna 2016 sen maksu loppui myös muualle Suomeen. Kotieläintilat voivat käyttää, tietyin ehdoin, hevosten ja ponien eläinmääriä luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotuksen sekä sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen eläintiheyslaskennassa.

Hevostaloudessa toimivat yritykset ja maatilat voivat saada ehdot täytettyään erilaisia investointi- ja kehittämistukia

Hevosten kansallinen tuki ja alkuperäisrotutuki

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Maatilat, joilla hevosia	5 002	4 437	4 121	3 421	3 122	2 862
Hevosmäärä maatioilla	30 700	28 195	26 344	21 525	20 169	17 728
Kansallista hevostukea saaneet tilat (lkm)	3 074	2 271	1 679	733*	..**	..**
Tukikelpoiset hevoset (lkm), kansallinen kotieläintuki						
Siitostammat	3 335	2 645	2 141	916	..**	..**
Suomenhevokset	7 518	5 790	5 338	2 765	..**	..**
1-3 v. muut hevoset/ponit	3 181	2 473	2 043	788	..**	..**
Yhteensä	14 034	10 908	9 522	4 469	..**	..**
Myönnettyt tuet (€)	2 138 987	1 631 858	1 006 172	371 172	..**	..**
ALKUPERÄISROTUTUET						
Suomenhevonen						
Tilojen lukumäärä	358	306	227	94	108	104
Eläinten lukumäärä	795	716	546	364	426	418

* Kansallista kotieläintukea ei maksettu vuonna 2015 Etelä-Suomen alueella
 ** Vuodesta 2016 lähtien hevosista ei enää makseta kansallista kotieläintukea.

Taulukko 13: Hevostaloudelle myönnettyt tuet ja tuensaajien lukumäärä vuosina 2012–2017.
 Lähde: Luonnonvarakeskus ja Maanmittauslaitos.

5. Teurastus ja hevosenliha

Suomessa on 13 hevosiä vastaanottavaa teurastamoaa. Vuonna 2017 vuosittaisesta noin 4 000 hevosen poistumasta noin 31 % käytettiin elintarvikkeeksi.

Suurimmat hevosenlihan tuontimaat vuonna 2017 olivat Belgia, Argentiina, Brasilia, Uruguay ja Ranska.

Hevosenlihaa tuotiin myös Ranskasta, Belgiasta, Bulgariasta, Romaniasta, Italiasta, Meksikosta, Viirasta, Ruotsista, Australiasta, Espanjasta ja Uudesta Seelannista.

Hevosenliha

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Teurastus (ruhojen lukumäärä)	1 795	1 861	1 616	1 489	1 070	1 231
Lihantuontanto (1 000 kg)	487	520	453	421	297,7	352,7
Hevosenlihan kulutus (kg/vuosi/henkilö)	0,5	0,6	0,5	0,4	0,3	-

HEVOSENLIHAN TUONTI

Lihan määrä (kg)	2 418 646	2 608 263	2 249 660	1 636 225	1 450 678	1 517 373
Rahallinen arvo (milj. €)	5,25	5,90	5,27	4,49	3,52	3,50

Taulukko 14: Hevosten teurastus ja tuonti vuosina 2012-2017. Lähde: Tulli ja Luonnonvarakeskus

6. Hevosalan koulutus

Hevosalan ammattilaisia koulutetaan alan oppilaitoksissa eri puolilla Suomea. Suomalaiset hevososaajat ovat arvostettuja ympäri maailmaa. Hevostalouden perustutkinto valmistaa hevostenhoitajaksi ja ratsastuksenohjaajaksi. Hevostalouden ammattitutkinnon tutkintonimikkeitä ovat hevospalvelujen tuottaja (hevosavusteiset- ja hevoskasvatuspalvelut), hevoshieroja, kengittäjä, valjasseppä, ratsuttaja, ravivalmentaja ja ratsastuksenopettaja (AT). Hevostalouden erikoisammattitutkinnon sisältä löytyvät ammatit tallimestari, kengitysseppä, hevosurheilumanageri ja ratsastuksenopettaja (EAT).

Ammattikorkeakoulutason tutkinto hevosalta on tällä hetkellä mahdollista suorittaa Hämeen ammattikorkeakoulussa. Helsingin yliopiston maatalous- ja metsätieteellisessä tiedekunnassa on kotieläinjalostuksen ja -ravitsemuksen opintosuunnat. Tässä koulutuksessa on opinnäytetöiden kautta mahdollisuus painottua myös hevosalan opintoihin.

Hevosiin ja hevosalaan kohdistuvaa monipuolista tutkimus- ja kehittämistyötä tehdään Luonnonvarakeskuksessa Jokioisilla sekä monissa maamme yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa.

Hevosalan koulutusta tarjoavia oppilaitoksia

HEVOSALAN PERUSTUTKINTO

Axxell	www.axxell.fi
Harjun oppimiskeskus	www.harjunopk.fi
Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi
Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto, Kaustisen yksikkö	www.kpedu.fi
Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto, Perhon yksikkö	www.kpedu.fi
Koulutuskeskus Salpaus	www.salpaus.fi
Oulun Seudun ammattiopisto, Pudasjärven yksikkö	www.osao.fi
Ruukin maaseutuopisto	www.rmo.fi
Ylä-Savon ammattiopisto	www.ysao.fi

HEVOSALAN AMMATTITUTKINTO

Harjun oppimiskeskus	www.harjunopk.fi
Kaustisen raviopisto	www.kpedu.fi
Koulutuskeskus Salpaus	www.salpaus.fi
Ylä-Savon ammattiopisto	www.ysao.fi
Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi

ERIKOISAMMATTITUTKINTO

Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi
Ylä-Savon ammattiopisto	www.ysao.fi

AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO

Hämeen ammattikorkeakoulu	www.hamk.fi
---------------------------	--

Taulukko 15: Hevosalan oppilaitokset.

7. Eläinlääkintä

Suomessa toimii 25 hevosklinikkaa ja -sairaala. Hevossairauksien erikoiseläinlääkäreitä (kansallinen tutkinto) on koulutettu vuodesta 1988. Vuosina 1988–2017 on valmistunut yhteensä 48 tutkinnon-

suorittajaa. Lisäksi Suomessa työskentelee eurooppalaisen tai amerikkalaisen diplomaattitutkinnon suorittaneita erikoiseläinlääkäreitä.

Hevosklinikoita

Eläinklinikka Takala	puh. 06 417 6011	Nurmo
Eläinklinikka Tervet	puh. 044 345 7090	Karstula
Elwet hevosklinikka Forssa	puh. 040 555 5075 Erkki Luikko tai 0400 346 026	Forssa
Hevosklinikka Anivet	puh. 02 255 0001	Turku
Hevosklinikka Equivet	puh. 010 321 4600	Espoo
Hevosklinikka Kuopio	puh. 0447 447 901	Kuopio
Hevosklinikka Laukaa	puh. 0447 447 900	Laukaa
Hevosklinikka Orivet	puh. 050 337 9493	Orimattila
Hevoslääkärikeskus Hippomedi Oy	puh. 040 025 0710	Piikkiö
Hyvinkään hevossairaala	puh. 0207 310 340	Hyvinkää
Joensuun eläinklinikka	puh. 013 330 1900	Joensuu
Kangasalan Hevosklinikka	puh. 03 377 4666, 050 569 3636	Kangasala
Kymenlaakson Hevosklinikka Oy	puh. 05 320 1106	Kouvola
Mikkelin Hevosklinikka	puh. 050 531 7021	Mikkeli
Nikulan Hevosklinikka	puh. 044 368 7141	Kaustinen
Orimattilan Hevoskylän klinikka	puh. 03 777 4107	Orimattila
Porvoon Hevosklinikka Oy	puh. 010 231 1280	Porvoo
Rovaniemen Hevosklinikka Oy	puh. 044 254 4869	Rovaniemi
Savon eläinsairaala	puh. 040 716 0979	Kiuruvesi
Seinäjoen raviradan Hevosklinikka	puh. 045 2265 766	Seinäjoki
Suomen Urheiluhevosklinikka Oy	puh 040 500 9488	Vihti
Tampereen Hevosklinikka	puh. 03 344 1700	Tampere
Valkeakosken eläinsairaala Profivet	puh. 020 756 9690	Valkeakoski
Yliopistollinen eläinsairaala	Ajanvaraus 029 415 7201, päivystys 0600 97411 (maksullinen)	Helsinki
Ypäjän Hevossairaala	puh. 040 416 6052	Ypäjä

Taulukko 16: Hevosklinikat ja -sairaalat. Lähde: Hippolis

8. Yhteistyön voimalla - Mahdollisuuksien hevonen

Hevosalaa viedään eteenpäin hyvässä yhteistyössä hevosalan järjestöjen toimesta. Hevosalan kehittämisen kokonaisuutta koordinoi Hippolis ja Mahdollisuuksien hevonen -yhteistyöverkosto.

Hevostalouden kokonaisuuteen voit tutustua myös Mahdollisuuksien hevonen videon kautta. Videota

saa vapaasti käyttää erilaisissa hevosalan tilaisuuksissa.

Tutustu hevosalan lausuntoihin ja materiaaleihin: hippolis.fi/yhteistyö_ja_edunvalvonta/mahdollisuuksien_hevonen-kehittamistyö/

Hevosalan järjestöjä, organisaatioita ja sidosryhmiä sekä viranomaistahoja

Suomen Hippos ry	www.hippos.fi
Suomen Ratsastajainliitto ry	www.ratsastus.fi
Hevosjalostusliitot	www.hevosjalostusliitot.fi
Luonnonvarakeskus (Luke) hevostutkimus	www.luke.fi
Suomen Hevostietokeskus ry	www.hevostietokeskus.fi
Hippolis - Hevosalan osaamiskeskus ry	www.hippolis.fi
Suomen Hevosnomistajain Keskusliitto	www.shkl.net
Hevosopisto Oy	www.hevosopisto.fi
SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten Liitto ry	www.sey.fi
Ratsujalostusliitto ry	www.ratsujalostusliitto.fi
Suomen Ravivalmentajat ry	www.ravivalmentajat.fi
Raviradat	www.ravimailma.fi
Hevoshankkeet	www.ely-keskus.fi , www.mavi.fi
MTK (Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto)	www.mtk.fi
ProAgria keskuskeskukset ja ProAgria keskusten liitto	www.proagria.fi
Veikkaus	www.veikkaus.fi
Maa- ja metsätalousministeriö	www.mmm.fi
Maaseutuvirasto	www.mavi.fi
Elintarviketurvallisuusvirasto	www.evira.fi
Aluehallintovirasto	www.avi.fi
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, ELY-keskukset	www.ely-keskus.fi

Taulukko 17: Hevosalan järjestöjä, organisaatioita ja sidosryhmiä sekä viranomaistahoja.

9. Uudistuva hevostalous: Hevosyrittäjyys 2017 -kysely

Uudistuva hevostalous-hanke toteutti keväällä 2017 kehitysnäkymistä. Vastaajia oli yhteensä 575, joista valtakunnallisen kyselyn hevosyrittäjätoiminnan vastaajia 75 %.

Kuvio 4: Uudistuva hevostalous -hankkeen tilauksesta Suomen Gallup Elintarviketieto/ Kantar TNS 2017.

Lue lisää: HAMK Unlimited Uudistuva hevostalous-artikkelikokoelma
<https://unlimited.hamk.fi/uudistuva-hevostalous>

10. Uudistuva hevostalous: Hevosalan mielikuvat 2017 -kysely

Uudistuva hevostalous-hanke toteutti keväällä 2017 valtakunnallisen kyselyn hevosalalan mielikuvista. Tavoitteena oli kartoittaa suomalaisten käsityksiä hevosharrastuksen, -urheilun ja -elinkeinojen mielikuvista ja kiinnostavuudesta. Kohderyhmänä olivat erityisesti henkilöt, joille hevosharrastus ei ole tuttua.

Suomalaiset suhtautuvat myönteisesti hevoseen. Eri-tyyppisiä positiivisia mielikuvia herättävät hevonen lautumella, suomenhevonen, työhevonen ja perinteet, joita kohtaan vain muutama prosentti kokee kielteisyttä. Useat yhteiskunnan trendeistä ovat suotuisia hevosalle: luontokokemusten ja henkisen hyvinvoinnin arvostus tuovat uusia mahdollisuuksia yritystoiminnalle.

Hevosissa ja/tai hevosharrastamisessa kiehtoo ja kiinnostaa

Hevonen eläimenä	74 %
Uuden oppiminen ja elämykset	72 %
Kuntoilu ja liikunta	65 %
Hevonen tuo henkistä hyvinvointia	61 %
On rentouttavaa ja stressitöntä ajanvietettä	62 %
Kehittyminen ja jatkuva oppiminen	58 %
Estetiikka kiehtoo	56 %
Kilpailujen seuraaminen	52 %
Hevosten hoito ja ajanvietto	52 %
Huippuammattilaisten seuraaminen	52 %
Vauhti ja jännitys	45 %
Yhteisöllisyys ja ryhmään kuuluminen	39 %
Urheilulliset ja kilpailulliset tavoitteet	25 %
Vedonlyönti hevospelikohteisiin	25 %

Taulukko 18: Uudistuva hevostalous -hankkeen tilauksesta Suomen Gallup Elintarviketieto/ Kantar TNS 2017.

Lue lisää: HAMK Unlimited Uudistuva hevostalous-artikkelikokoelma
<https://unlimited.hamk.fi/uudistuva-hevostalous>

11. Mahdollisuuksien hevonen -juhlavuosi

Hevoset ja hevosala olivat näyttävästi mukana juhlistamassa Suomen satavuotista itsenäisyyttä ja ainoan alkuperäisen hevosrotumme, suomenhevosen, 110-vuotista taivalta. Mahdollisuuksien hevonen -kokonaisuus toteutettiin yhdessä koko hevosalan voimin, lajirajat ylittäen. Hanke oli osa virallista Suomi 100 -ohjelmaa.

Juhlavuoden teemat ilo, yllätyksellisyys ja kiitollisuus välittyivät niin pienissä kuin isoissa hevosalan tapahtumissa vuoden aikana. Hevonen toi yhteen niin eri ikäluokat kuin toimialatkin. Juhlavuosi sai hevosalan tekemään ennennäkemättömällä tavalla

yhteistyötä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnan tasolla teemalla #yhdessä.

Juhlinnan keskiössä oli luonnollisesti kansallinen hevosrotumme suomenhevonen, jota on jalostettu puhtaana kantakirjarotuna vuodesta 1907 lähtien. Suomenhevonen on palvellut suomalaisia niin sodassa, työhevosena savotassa ja pelloilla, raviurheilussa ja tänä päivänä yhä useammin ratsun tehtävissä ja terapiatyössä. Suomenhevonen on luotettava kumppani, johon kiteytyy paljon samaa sielun maisemaa kuin suomalaisiin.

Juhlavuosi lukuina

- Yli 1000 tapahtumaa ympäri Suomen
- Yli 50 erilaista tekoa kuten erilaiset kimppahevostallit Koskelan Akseli nuorisotoiminnan hyväntekeväisyysravurina, Aulangon Ahkera ja ratsukasvatuskimppa Ypäjä Onerva
- Tuhansia vapaaehtoistunteja

Hevoset Kaivarissa lukuina

- 45 000 kävijää
- Yli 100 hevosta
- Yli 200 vapaaehtoista
- Yli 4 000 tuntia vapaaehtoistyötä
- 1 100 tonnia hiekkaa
- Yli 4 000 keppariharrastajaa
- 1 saunova hevonen
- 450 ilmaista ämpäriä

Taulukko 19: Juhlavuosi lukuina. Lähde: Hippolis

Hevillä-suomenhevosori Harvia hybridisaunassa.
Kuva: Laura Laakso

Esu, juhlavuoden kummihevonen & Heini Kuukka.
Kuva: Anna Aalto